

Til PMR
Fra Eksamensseksjonen

Sakstype: Vedtakssak
Møtedato: 17. september 2018
Notatdato: 04. september 2018
Arkivsaksnummer: 2018/1541
Saksbehandler: Kristin Steen Slåttå

Forslag om økte undervisningsressurser JUS5870 European Labour Law våren 2019

Bakgrunn

- Ansvarlig faglærer Johann Mulder søker om midler fra utviklingspotten for valgmemner 2019 for å videreutvikle valgemnet JUS5870 European Labour Law.
- Emnet har relativt lavt gjennomsnittstall for eksamensmøtte (12), og er foreslått nedlagt som del av valgmemneprosessen av Institutt for privatrett. Ansvarlig faglærer har sendt inn et høringsinnspill til dette forslaget som også vedlegges her.

Hovedproblemstillinger

- Ansvarlig faglærer har følgende endringsforslag:
- Endret vurderingsform hvor vurderingen skal gjøres i to deler, del en er en skriftlig innlevering som skal arbeides med i løpet av undervisningsperioden og en avsluttende skoleeksamen, se ansvarlig faglærers forslag.
- Videre foreslår ansvarlig faglærer at det kan opprettes en bachelorvariant av emnet noe som kan øke studentantallet som gjennomfører eksamen.
- Det søkes om fradrag i ansvarlig faglæreres undervisningsregnskap for to ukers undervisningsplikt.
- Det vises til ansvarlig faglærers forslag som helhet.

Videre fremdrift

- Ved eventuelt vedtak i PMR implementeres endringene for våren 2019
- Ansvar for oppfølging: Sekretær for PMR, undervisningsplanlegger for engelske valgmemner.

Forslag til vedtak:

- *PMR godkjenner de foreslåtte endringene i undervisnings- og eksamensopplegget.*
- *Det opprettes en bachelorvariant av emnet med oppstart våren 2019.*
- *Det innvilges fradrag opp til 20 undervisningstimer for ansvarlig faglærer, dette er kostnadsberegnet til 40 000*

Vedlegg

- Faglig begrunnelse fra ansvarlig faglærer

- Høringsinnspill til IFP i valgmeneprosessen

Til: PMR ved Kristin Steen Slåttå

Dato: 2. september 2018

Søknad utviklingspott til valgemner JUS5870 European Labour Law

Härmed söks om medel för att frigöra resurser till utveckling av kursen JUS5870 European Labour Law.

Kursen JUS5870 European Labour Law är relativt ny. Den gavs första gången våren 2014. På grund av sjukdom hos dåvarande ansvarlig faglærer kom kursen att få en dålig start, något som starkt har präglat de fortsatta kursomgångarna de följande vårterminerna.

Kursen bytte namn 2017 från International Labour Law till European Labour Law för att spegla innehållet och delvis för att markera en nystart med ökat studentdeltagande i undervisningen som resultat. Några resurser till att genomföra några större ändringar fanns emellertid inte. De personella resurserna har varit begränsade till att endast en (1) lärare kunnat ansvara för hela ämnet arbetsrätt, inklusive kursen JUS5870 European Labour Law. Resurser har inte kunnat avsättas till en större genomarbetning av kursen eftersom bedömningen har gjorts att resurser från annat håll i ämnet inte kunnat allokeras till sådant arbete.

Det finns emellertid en stark vilja om att vidareutveckla kursen. Arbetsrättsämnet är centralt på Det juridiske fakultet vid Universitetet i Oslo. Tillsammans med Arbeids- og sosialdepartementet satsar fakulteten särskilt på ämnet genom programmet Arbeidsrettslig fagutvikling (Arfa). Efter en första tioårsperiod 2008–2017 med fullfinansiering från departementet över statsbudgeten, förnyades samarbetet för en ny tioårsperiod 2018–2027, för att över statsbudgeten finansiera en fast anställd førsteamanuensis samt rekryteringsanställningar. Satsningen är välkommen med hänsyn tagen till ämnets samhällsliga betydelse. Ämnet tillförs således en andra fast anställd lärare från och med den 1 november 2018. Det ökar avsevärt möjligheterna till att prioritera resurser för att genomföra förändringar på arbetsrättskurserna. På detta sätt kan en vidaresatsning på ämnet ske i enlighet med det delvis externfinansierade programmet Arfa. Departementet har i e-brev den 30 augusti 2018 till undertecknad understrukit vikten av undervisning i europeisk arbetsrätt, som en kommentar till det nedläggningshot som vilar över kursen.

Något detaljerat förslag på förändringar av kursen JUS5870 European Labour Law har inte varit möjligt att presentera i dagsläget. Emellertid har olika alternativ diskuterats i ämnesgruppen och undersökts av ansvarlig faglærer. Det har lett till några konkreta förslag som jag skulle vilja undersöka närmare. Utgångspunkten för detta är följande.

Det föreslås ändrade examinationsformer. I stället för dagens fyratimmars salsexamination skulle jag vilja undersöka möjligheten att dela upp examinationen i två delar. En del skulle bestå i att studenten författar en mindre uppsats på engelska. Detta arbete ska pågå under kursens gång, så att studenternas ämnen kan diskuteras i undervisningen med ett aktivt deltagande från studenterna och med en möjlighet till att kunna ge återkoppling från lärarhåll. Arbetet ska presenteras och bedömas vid kursens slut och betygssätts (A–F). Den andra delen av examinationen ska bestå av en salsexamination omedelbart efter kursens slut som också den betygssätts (A–F). Språket på salsexaminationen ska vara engelska. Kursen ska emellertid bedömas i ett och endast ett (1) betyg ska ges (A–F). Vid den sammanlagda bedömningen ska läggas särskild vikt vid uppsatsen. Idealt vore att få en engelsklärreresurs att göra den språkliga bedömningen av den engelskspråkiga uppsatsen. Möjligheterna till detta vill jag undersöka närmare. Att dessutom kunna erbjuda studiepoäng i engelska är i skrivande stund kanske enbart en förflugen tanke.

Ett sätt att öka studentantalet skulle kunna vara att man, i likhet med de två övriga kurserna i arbetsrätt (JUR1511/JUS5511 individuell arbetsrätt och JUR1512/JUS5512 kollektiv arbetsrätt), ger JUS5870 European Labour Law på både bachelornivå och masternivå. Enligt uppgift från studenter väljer man hellre att ta en engelskspråkig kurs på bachelornivå än på masternivå, i tron om att det ska vara lättare. Ett alternativ till att ge kursen på engelska är att ge den på norska (skandinaviska, med inslag av engelska) och öppna upp den som ett «enkeltemne» så att också praktiskt verksamma studenter skulle kunna beredas plats på kursen. Det sistnämnda skulle kunna göras även om kursen ges på engelska. Intentionen är dock att kursen ska ges på engelska, men jag vill med detta visa på att jag är öppen för alternativa idéer.

Jag är medveten om att fristen för att inkomma med äskanden om medel för utveckling av valgemner var den 24 augusti 2018. Skälet till sen ansökan är huvudsakligen att jag är ensam resurs för hela arbetsrättsämnet och att jag innevarande termin har forskningstermin.

Med detta hoppas jag på att ansökan tas upp till behandling i PMR. Önskvärt vore att få resurser till genomarbetning av kursen motsvarande två veckor för undertecknad i stället för undervisning, eventuellt att fördela mellan undertecknad och kollega.

Med hilsen

Johann Mulder

Fagansvarlig arbetsrätt

Til: Instituttledelsen ved Trygve Bergsåker, John Asland, Bodil Silset

Kopi: Kristin Steen Slåttå

Dato: 1. september 2018

Høringsinnspill vedr. valgmenneporteføljen

Med referens till e-brev den 3 juli 2018 från Kristin Steen Slåttå och de i det e-brevet bilagda dokumenten, samt till e-brev den 25 juni från Bodil Silset ges detta yttrande in.

Kursen JUS5870 European Labour Law ges sedan första gången 2014 på vårterminerna. Under tecknad övertog ansvaret för undervisningen 2016. Antalet studenter har emellerid inledningsvis varit lågt, men successivt ökat: 7 (2014), 12 (2015), 13 (2016) och 14 (2017). Våren 2018 gavs kursen endast med två dubbeltimmars «handledning»; detsamma kommer att gälla för kursen våren 2019. Institutt for privatrett föreslår att kursen JUS5870 European Labour Law ska läggas ned som en följd av att Institutt for privatrett ska reducera antalet «valgmenner» från 24 till 17 för perioden H2019–H2023. Ledningen för Institutt for privatrett menar i [Foreløpig innstilling fra Institutt for privatrett](#) «At emnet er arbeidsrettslig og at fakultetet har en satsing på arbeidsrett i samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet, gir etter instituttledelsens syn ikke tilstrekkelig grunn til å prioritere emnet fremfor andre valgmenner med atskillig høyere antall studenter» (s. 2).

Arbetsrättsämnet är centralt på Det juridiske fakultet vid Universitetet i Oslo. Tillsammans med Arbeids- og sosialdepartementet satsar fakulteten särskilt på ämnet genom programmet Arbeidsrettslig fagutvikling (Arfa). Efter en första tioårsperiod 2008–2017 med fullfinansiering från departementet över statsbudgeten, förnyades samarbetet för en ny tioårsperiod 2018–2027 för att över statsbudgeten finansiera en fast anställd samt rekryteringsanställningar. Satsningen är välkommen med hänsyn tagen till ämnets samhällseliga betydelse. Programmet har så här långt varit framgångsrikt och ämnet attraherar ett väldigt stort antal studenter, i snitt över den senaste treårsperioden på ca 340 studenter på JUR1511/JUS5511 individuell arbeidsrett och ca 80s studenter på JUR1512/JUS5512 kollektiv arbeidsrett. Dessutom skriver ca 20 studenter masterarbeten i arbetsrett varje termin och Arbeidsrettsgruppen har haft åtminstone en vitenskapelig assistent per termin under de senaste åren. Det finns således en stor potential för att locka studenter till JUS5870 European Labour Law.

«All rett har en social funksjon.» (Paal Berg, Arbeidsrett, 1930, s. 1.) Det gäller inte minst rättsområdet arbeidsrett; arbeidsrättsens samhällseliga betydelse och dess direkta inverkan i enskilda människors liv kan inte överskattas och ska absolut inte underskattas. Få rättsområden griper så omedelbart in i enskilda människors vardagsliv som arbeidsrätten, samtidigt som det griper in i och ger opphov till samhällets institutioner på ett för hela samhället avgörande sätt. Det gäller inte enbart

på nationellt plan och på grund av nationell rätt. Genom regleringen på europainivå, påverkas det norska arbetslivet i hög grad av denna. Av särskild betydelse är Europakonventionen (Den europeiske menneskerettskonvensjonen, EMK) samt EES- och EU-rätten. Denna europarätt har kommit att spela en stor roll i det norska rettslivet och «Arbeidsretten er et av de rettsområder som i størst utstrekning synes berørt av EØS-rettens inntog i norske domstoler.» ([Halvard Haukeland Fredriksen, EU/EØS-rett i norske domstoler](#), s. 49.) Kända exempel från senare tid är [ARD-2002-90, KLP, HR-2013-496-A, STX, HR-2016-2554-P, Holship](#) och [HR-2018-1036-A, Reisetidssaken](#), samt [E-10/14, Deveci](#). Flera av dessa avgöranden har kommit att få betydelse för det norska rettslivet också utanför det arbetsrättsliga sammanhanget.

Insikt om och kunskap i denna europeiska reglering är därför central och nödvändig för den som ska syssla med norsk arbetsrätt, oavsett om det gäller i rollen som (rådgivare till) lagstiftare, representant för någon av arbetsmarknadens parter, advokat, arbetsrättsjurist i en offentlig eller privat organisation eller domare. Att ämnet JUS5870 European Labour Law är viktigt för att kunna ge en helhetlig bild över norsk (arbets)rätt är nästan överflödigt att nämna. Den undervisning som ges på kursen kan inte göras inom ramen för undervisningen i vare sig JUR1511/JUS5511 individuell arbetsrätt eller JUR1512/JUS5512 kollektiv arbetsrätt. En nedläggning av JUS5870 European Labour Law skulle därför allvarligt påverka möjligheterna till studier i för arbetsrätten relevant europarätt på negativt.

Jag beklagar bara att vi inte kunnat locka fler studenter till JUS5870 European Labour Law. Vi har levt med detta nedläggningshot av kursen under de två senaste gångerna de givits (2017 och 2018), men vi har inte haft resurser att vidareutveckla kursen för att göra den mera attraktiv, samtidigt som nedläggningshotet gjort att vi inte velat allokera resurser från annat håll till sådant arbete. Emellertid har vi en stark vilja om att göra om kursen och satsa på den. Genom förlängningen av Arfa har ytterligare en fast anställd universitetslärare kunnat anställas och därigenom kommer det alltså att vara möjligt att prioritera en vidareutveckling av kursen. Vad gäller det pedagogiska upplägget har vi inte i dagsläget något färdigt utarbetat förslag, men väl idéer som omfattar såväl mindre konventionell undervisning och examination som medverkan från ämnesgrupper utanför både arbetsrätt och juridik. Ett sätt att öka studentantalet skulle kunna vara att man, i likhet med de två övriga kurserna i arbetsrätt, ger JUS5870 European Labour Law på både bachelor- och masternivå. Ett ytterligare alternativ skulle kunna vara att helt enkelt ge den på norska (skandinaviska, med inslag av engelska) och öppna upp den som ett «enkeltemne» så att också praktiskt verk-samma studenter skulle kunna beredas plats på kursen. Det sistnämnda skulle kunna göras även om kursen ges på engelska. I ämnesgruppen är vi öppna för att diskutera olika förslag på upplägg.

Ämnet uppfyller med god marginal – kvalitativt och kvantitativt – de kriterier som är knutna till valgemenporteføljen: i) resurshensyn, ii) faglige egenskaper ved emnet selv, iii) avveining mot andre fag/emner hos oss og ved andre institusjoner, se [Delrapport 1a](#), avsnitt 4. Detsamma gäller nästintill samtliga kriterier som räknas upp som villkor för att ett ämne ska få ges samt de hänsyn som ska tillmätas vikt i positiv riktning, se [Vilkår og retningslinjer for opprettelse og videreføring av valgemner](#).

Hotet om nedleggning av kursen har kommunisert med Arbeids- og sosialdepartementet. Departementet har valgt å ikke gjøre noe konkret uttømmende i forbindelse med denne interne uttømmingsprosessen, men gir likevel i kommunikasjonen noen synspunkter. E-brevet med disse återges her i sin helhet.

«Hei Johann Mulder,

Og takk for samtale og e-post vedrørende innstramningen av valgmenner ved Institutt for privatrett.

Vi ser det ikke som naturlig å komme med noe konkret høringsinnspill i forbindelse med den interne høringsprosessen ved Institutt for privatrett. Nedenfor er likevel enkelte kommentarer fra oss.

Arbeids- og sosialdepartementet er selvsagt interessert i informasjon om dette temaet. Fra vårt ståsted er det naturligvis uheldig hvis undervisningen innen emnet europeisk arbeidsrett legges ned eller reduseres. EU/EØS-retten har ikke bare bragt ny lovregulering inn i den nasjonale arbeidsretten, men også helt nye problemstillinger gjennom både teori samt rettspraksis fra EU- og EFTA-domstolen. Det internasjonale aspektet er etter vår oppfatning et stadig viktigere tema i arbeidsretten. Utsendingsdirektivet, håndhevingsdirektivet, Den sosiale pilaren og forslagene til hhv. European Labour Authority og et nytt direktiv om tydelige og forutsigbare arbeidsvilkår er bare noen eksempler på nyere forhold som kan ha stor innvirkning på norsk arbeidsrett og arbeidsliv. Å undervise i og skape kompetanse innenfor disse sidene av arbeidsretten bør etter vår vurdering ikke nedprioriteres.

Bevilgninger til drift av prosjektet Arbeidsrettslig fagutvikling (Arfa) har blitt videreført, som en fortsatt langsiktig satsing fra departementets side for å ivareta og bygge ut faglig kompetanse på arbeidsrett. Slike bevilgninger vil selvsagt stadig måtte konkurrere med bevilgninger til andre formål, og en lavere prioritering fra universitetets side på områder vi oppfatter som sentrale på dette feltet, kan selvsagt innvirke på motivasjonen på dette området. Det er synd at det er så få studenter på valgmennet European labour law, og vi er positive til at dere vurderer å se på andre måter å legge opp tilbudet på som kan trekke flere studenter. Konkrete muligheter rundt dette står universitetet selvsagt nærmest å vurdere.

I tilknytning til Arfa-prosjektet er det i utgangspunktet lagt opp til årlige statusmøter. Vi foreslår å gjennomføre et slikt statusmøte i løpet av høsten; hvor vi evt. også kan åpne for å komme inn på temaet ovenfor. Vi imøteser gjerne forslag til mulige datoer for et slikt møte fra instituttets side.

Med vennlig hilsen

Ingrid

Ingrid Sandvei Francke
Avdelingsdirektør

Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen
Arbeids- og sosialdepartementet
Telefon: 22248355
Epost: isf@asd.dep.no
www.regjeringen.no/asd»

Det finns således starka argument för att vidareföra kursen JUS5870 European Labour Law. Antalet studenter under 2015–2017 har inte varit så långt från det krav på genomsnitt som ställs för att en kurs ska komma ifråga för vidareföring. Potentialen att få ett större antal studenter efter att också erbjuda den på bachelornivå är stor. Prognosen för att öka studentantalet efter en genomarbetning av kursen bedömer jag som god.

Med detta är det min förhoppning att kursen JUS5870 European Labour Law genomförs för perioden H2019–H2023.

Med hilsen

Johann Mulder

Fagansvarlig arbeidsrett